

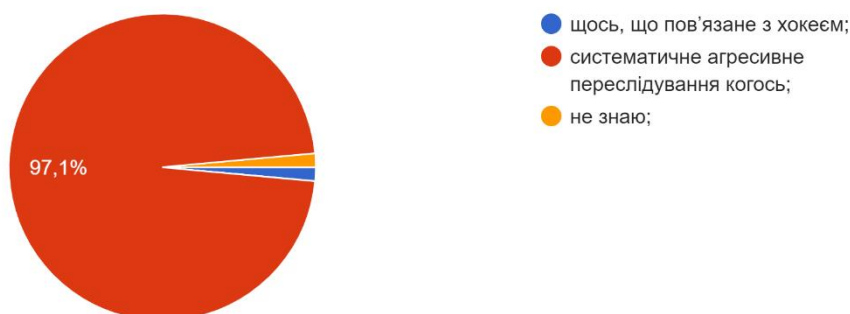
АНАЛІЗ проведеного анкетування «Проблема шкільного насильства»

Реальністю сьогодні стало пропагування культу сили та жорстокості в ЗМІ, зниження виховного потенціалу сім'ї, порушення взаємодії між школою та сім'єю, поширення зразків асоціальної поведінки. Серед підлітків значного поширення набули різноманітні конфлікти. Однією з форм конфліктної взаємодії є булінг. Це явище характеризується гостротою і тривалістю негативних наслідків для всіх його учасників. Так, булінг в шкільному середовищі негативно впливає на розвиток особистості підлітка. Поширення даного явища серед підлітків викликає потребу у пошуку ефективних форм та методів соціально-педагогічної профілактики. Зважаючи на це особлива роль відводиться шкільним психологам та педагогічним працівникам, які систематично здійснюють просвітницьку, превентивну та профілактичну роботу з учнями та їхніми батьками.

Важливим у цьому напрямі є моніторинг та профілактика булінгу в закладі. З цією метою, в рамках Всеукраїнської акції „16 днів проти насильства”, в листопаді 2020 року адміністрацією школи було проведено анкетування «Проблема шкільного насильства», в якому взяли участь 69 учнів 5-11 класів.

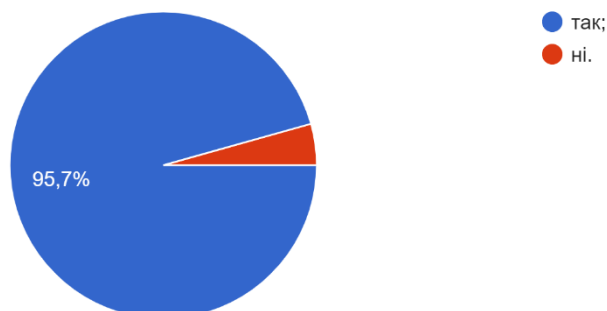
Як показало опитування, учні правильно розуміють поняття «Булінг», що свідчить про проведення відповідної роботи в закладі.

1. Що таке булінг?
69 відповідей

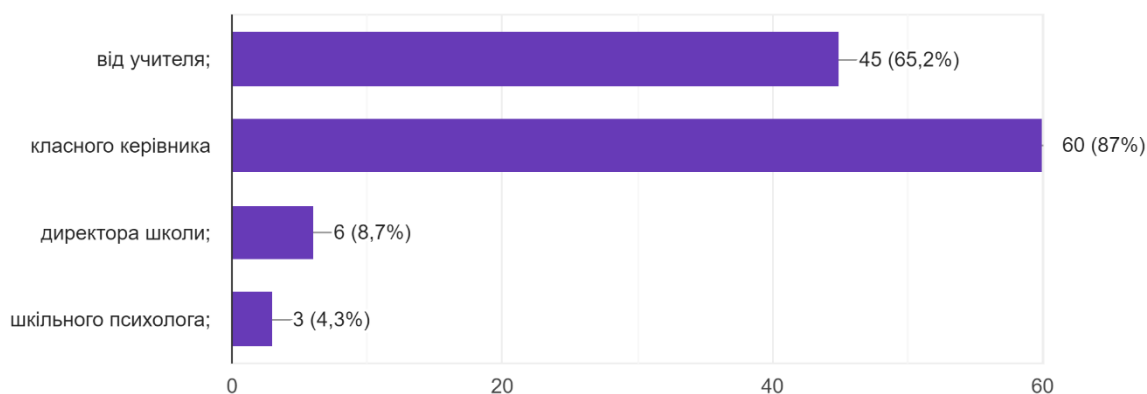
Позитивним є той факт, що 95,7% респондентів отримують в школі інформацію, як запобігти насильству та отримати допомогу.

2. Чи розповідають вам у школі про те, як запобігти насильству, і хто може допомогти?
69 відповідей

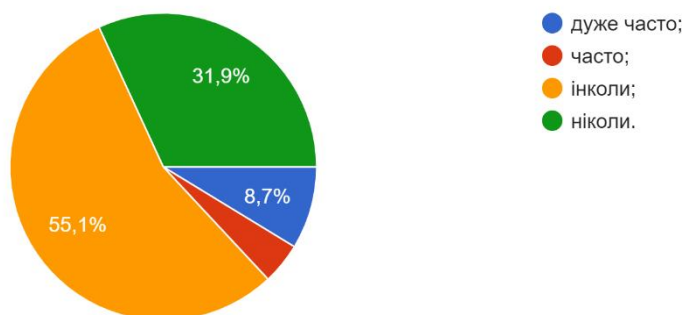
Аналіз анкет учнів показав, що 87% опитаних отримують інформацію про булінг від класного керівника, 65% - від учителів.

3. Якщо так, то від кого ви отримуєте цю інформацію? (кілька відповідей)
69 відповідей

Більше половини (55%) опитаних зазначили, що бійки між учнями в їхньому класі відбуваються інколи, 9% - часто. Позитивним є той факт, що майже третина учнів (32%) зазначила, що такого не відбувається ніколи.

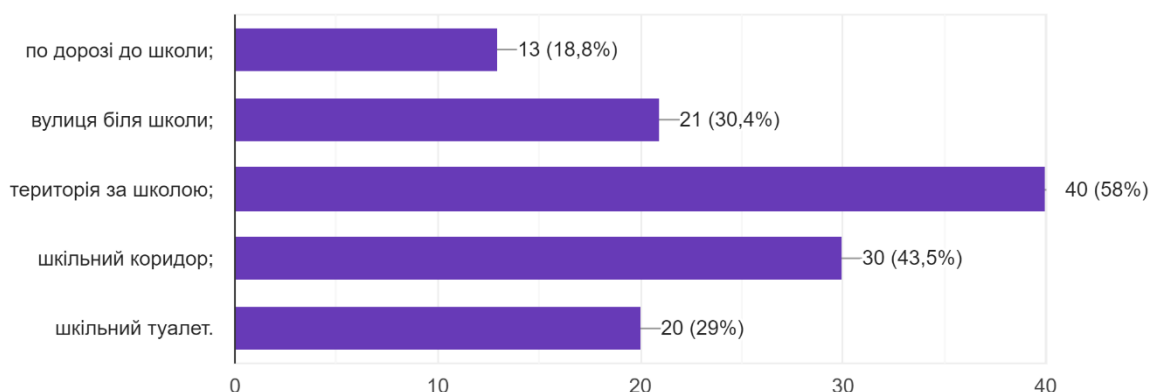
4. Чи відбуваються у вашому класі бійки між учнями?
69 відповідей

На підставі результатів опитування можна зробити висновок, що булінг відбувається за межами школи. Прикрим є той факт, що прояви булінгу мають місце в коридорах школи (43,5%), в шкільному туалеті (29%). Це вимагає посилення роботи класних керівників та шкільного психолога з профілактики девіантної та ризикованої поведінки серед підлітків, профілактики насилля серед дітей.

5. Де на ваш погляд, підлітки найчастіше стикаються з проявами булінгу?

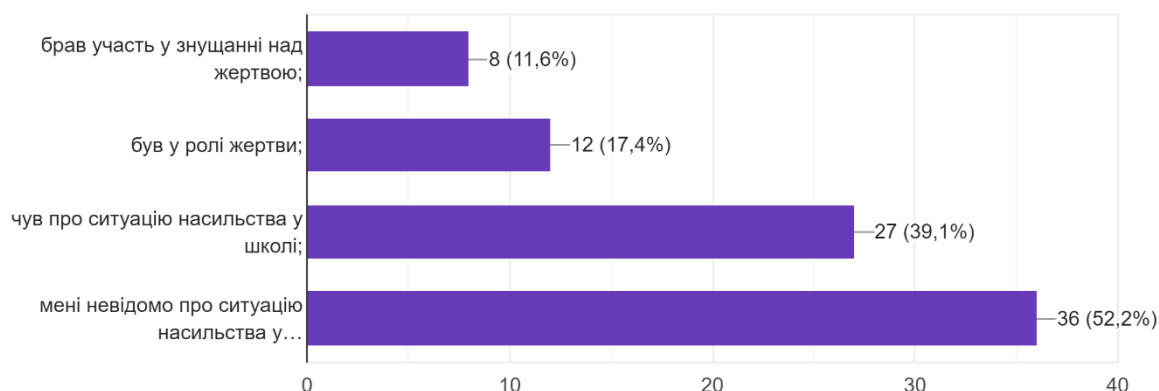
69 відповідей

Більше 52% респондентів зазначили, що їм невідомо про ситуацію насильства у школі, 39% - чули про ситуацію насильства у школі. Разом з тим, 17,4% опитаних учнів зізналися, що були у ролі жертви, 11,6% - брали участь у знущанні над жертвою.

6. Чи були ви коли-небудь учасником або свідком такої ситуації у вашій школі, коли група учнів обирає собі жертву, якій дають прізвиська, дражнять, залякують?

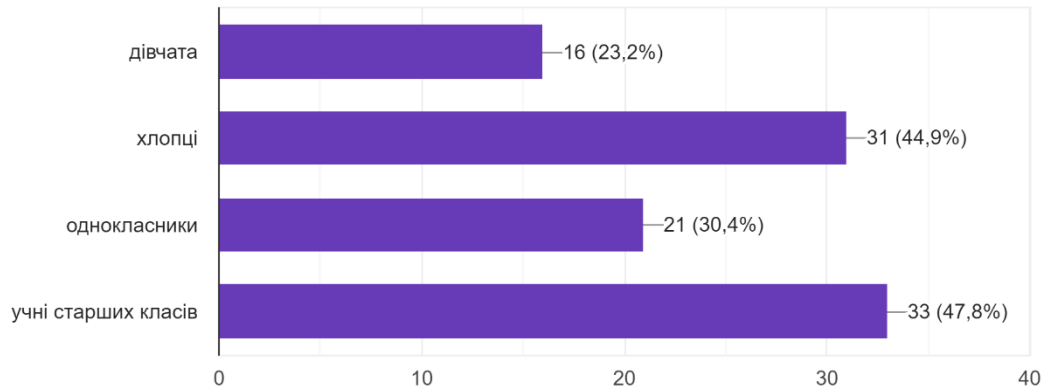
69 відповідей

Аналіз анкет учнів показав, що роль кривдника найчастіше виконують учні старших класів (48%), хлопці – 45%. Прикрим є той факт, що кривдниками виступають дівчата, про що зазначили 23% опитаних. 30% -

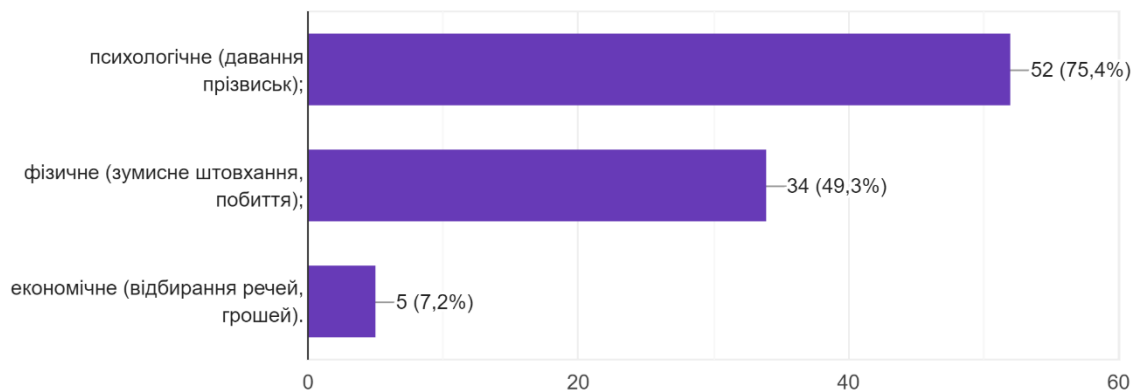
називають в ролі кривдника однокласників, що свідчить про недостатню роботу класних керівників в учнівських колективах.

7. У ситуації, описаній у попередньому запитанні, хто найчастіше виконує роль кривдника?
69 відповідей

Слід зазначити, що найпоширенішим видом насильства учні назвали психологічне (обзивання, давання прізвиськ) (75%). 49% опитаних назвали фізичне насильство.

8. Які види насильства є найпоширенішими серед учнів?
69 відповідей

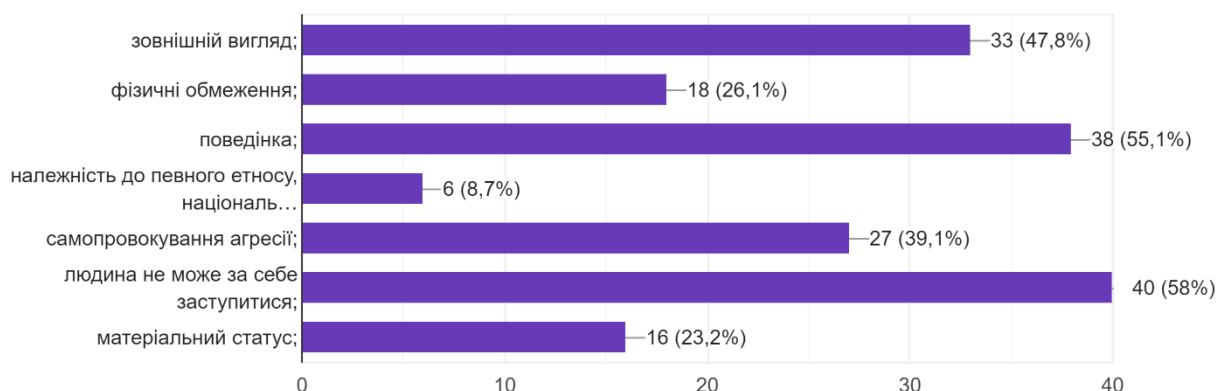

Серед причин, чому відбувається насильство, учні називають такі:

- нездатність постояти за себе (58%);
- поведінка (55%);
- зовнішній вигляд (48%);
- самопровокування агресії (39%).

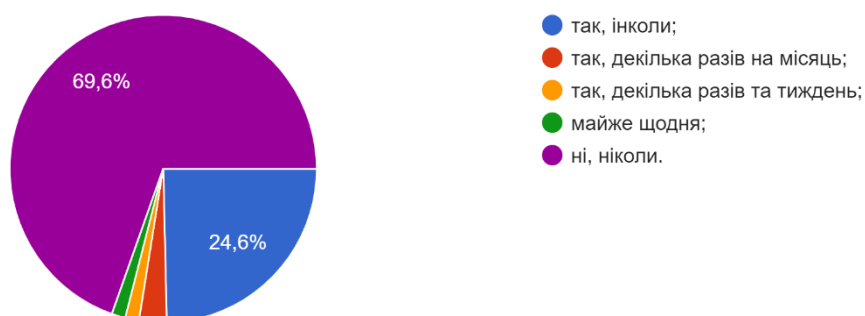
На жаль, мають місце випадки булінгу, спричинені фізичними обмеженнями (26%), матеріальним статусом (23%) та належністю до певного етносу чи національності, що, у свою чергу, вимагає певної роботи у цьому напрямку.

9. Перерахуйте причини, через які деякі учні стають жертвами знущань інших школярів:
69 відповідей

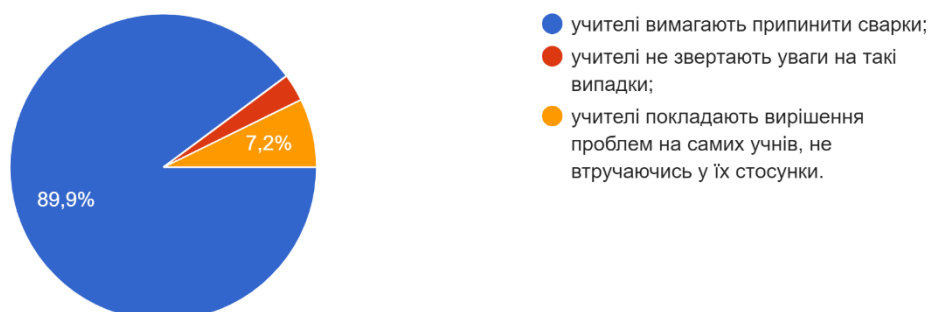
На підставі аналізу результатів анкетування, майже 70% опитаних ніколи не були в ролі жертви, біля 25% - інколи. 1 учень зазначив, що є жертвою майже щодня.

10. Чи були ви в ролі жертви, коли інші школярі знущалися з вас?
69 відповідей

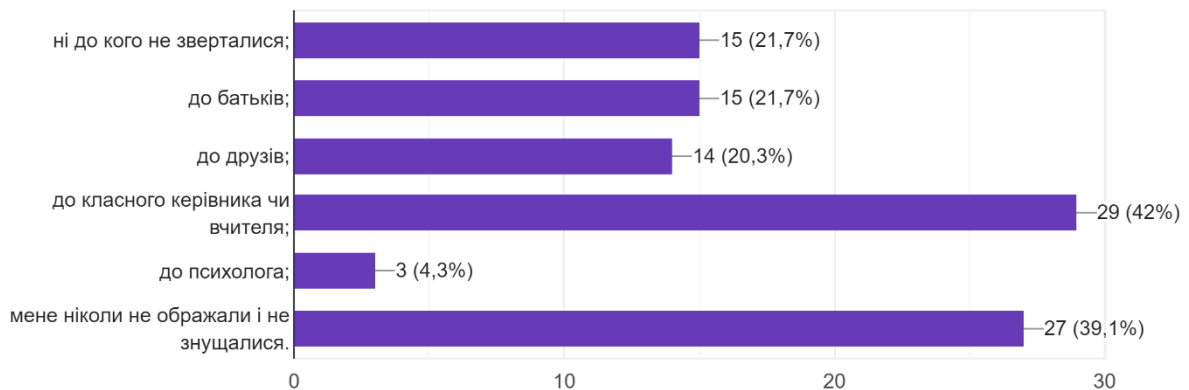
Слід зазначити, що, на думку 90% опитаних, вчителі завжди припиняють сварки серед учнів; 7% вважають, що учителі покладають вирішення проблем на учнів; 3% вважають, що учителі не звертають уваги на такі випадки, що є неприпустимим.

11. Як учителі реагують на випадки булінгу?
69 відповідей

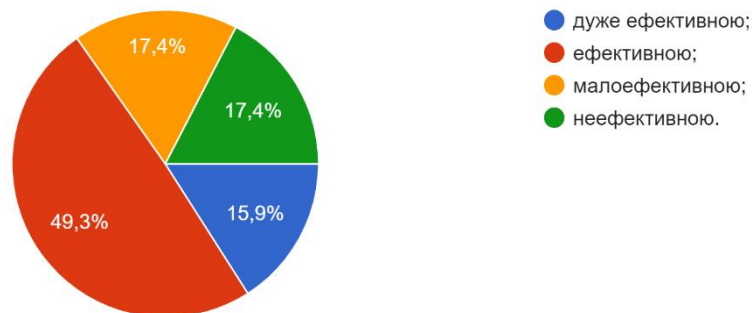
Позитивним є той факт, що учні, які зазнали знущань, наважуються звертатися по допомогу: 42% опитаних зверталися до класного керівника чи вчителя, 22% - до батьків, 20% - до друзів, і тільки 4% - до психолога. Прикро, що майже 22% опитаних ні до кого не зверталися по допомогу. 39% зазначили, що вони ніколи не були жертвами знущань.

12. Чи зверталися по допомогу жертви насильства і до кого саме? (не більше 2 варіантів)
69 відповідей

Слід зазначити, що 65% респондентів визнали допомогу ефективною, а 35% - неефективною чи малоефективною.

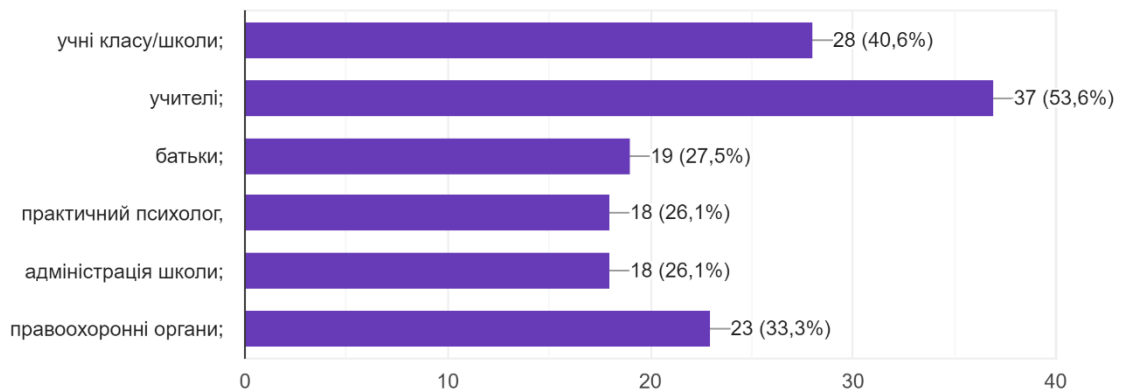
13. Якщо зверталися по допомогу, то наскільки ефективною вона була?
69 відповідей

Як видно з діаграми, 54% опитаних відмітили, що припинити булінг у школі можуть вчителі, майже 41% вважають, що це під силу самим учням, 33% покладаються на правоохоронні органи, 27% - довіряють цю проблему батькам, по 26% - адміністрації школи та психологу.

14. Хто, на вашу думку, може припинити булінг у школі? (не більше 2 варіантів)

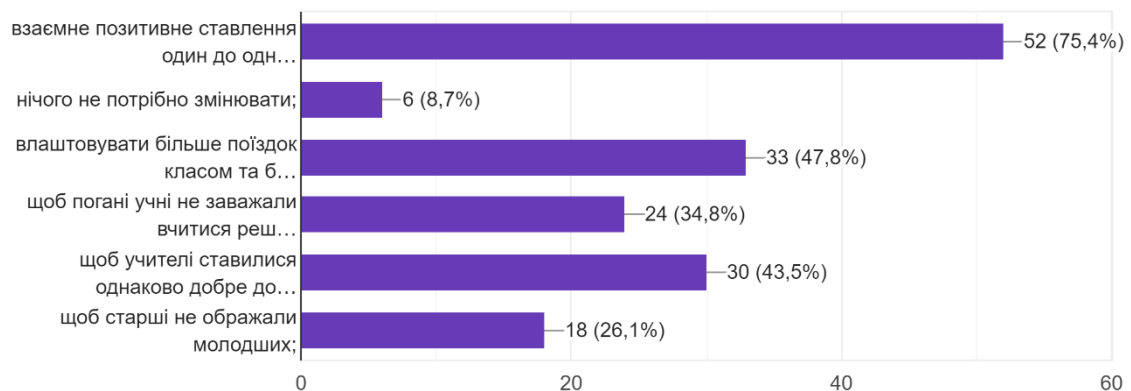
69 відповідей

Щодо покращення стосунків між учнями більше 75% опитаних визначили, що припинення булінгу можливе при взаємному позитивному ставленні один до одного; майже 48% бажають влаштовувати більше поїздок класом та більше спілкуватися між собою; 43% вважають, що вчителі повинні ставитися до учнів однаково добре; 38% бажають, щоб погані учні не заважали вчитися решті.

15. Висловіть свою думку щодо змін, необхідних для покращення стосунків між учнями у класі та школі.

69 відповідей

Висновки:

Згідно з отриманими результатами можна зробити висновок, що у школі проводиться належна інформаційно-просвітницька робота серед учнів. Діти добре обізнані з існуючою в соціумі проблемою насильства. Вчителі правильно і своєчасно реагують на випадки булінгу. Разом з тим, відсоток дітей, які стикалися з різноманітними проявами насилля у школі наявний. Найбільш поширений вид булінгу – психологічний, коли діти дражнять один одного.

Рекомендації:

1. Адміністрації школи:
 - 1.1. сприяти створенню безпечного освітнього середовища в закладі;
 - 1.2. моніторити виконання чинного законодавства щодо створення в закладі безпечного освітнього середовища, вільного від насильства;
 - 1.3. вживати заходів для надання психолого-педагогічних послуг учням, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу.
2. Класним керівникам:
 - 2.1. згідно побажань опитаних проводити різноманітні заходи за межами школи (екскурсії, пікніки тощо);
 - 2.2. з метою підвищення обізнаності учнів про відповідальність за прояви насилля щодо інших слід залучати спеціалістів ювенальної поліції, неурядових організацій, продовжувати пропагувати здоровий спосіб життя, розвивати позитивне ставлення один до одного.